

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Пынджым и тухыжын ыкэм фэкю

Республикам мы ильэсүм пындж гектар мини 7,9-рэ щашлагъ. 2006-рэ ильэсүм ельтыгъэмэ, ар фэдишкэ нахыб. Гектар мини 5-м ехуу пынджлэжкхэм тухыжыгъ. Гуртымкэ зы гектарым центнер 42,6-рэ къирахы. Тыгъуасэ ехулпэу пстэумкы тонн 22-рэ къахыжыгъ.

Пынджымкэ Адыгэ шэнгээ-техническэ гупчэм ичигүхэм Тхакуущынэ Аслын арыхыгъ. Хъизмэшлэпэм ипашэу Хъурмэ Хъазэр яофхэм изытет АР-м и Лышхъэ щигъэгъозагъ. Чилэгхэшлэхэр гектари 150-м къыщагъэкы. «Фишт», «Чибий» зыфиохэр арыхмыгъ ялагъэхэр. Ахэм ятухыжын аухыгъ, гуртымкэ зы гектарым центнер 70,3-рэ къирахыгъ, блэкыгъе ильэсүм ельтыгъэмэ, центнери 10-кэ нахыб.

Къирахырэ лэжьагъэр чылапхъе ашынэу республикам, Краснодар краим, Къалмыкын ащащэ. Пынджымкэ Урсын шэнгээ-ушэтийн институтыр ягъусу алэжы.

Мы гупчэм икүтамэу «Прикубанскэр» Тхэхутэмкье районымкэ анах хызметшлэпэ инхэм ащищ. Ащ мы ильэсүм пындж гектар 800 ышлагъ, иложын ыкэм фэкю. Гуртымкэ центнер 60-м ехуу къыщырахы, тонн мини 5-м клахъэу къахыжыгъ. Ионыгъор мэфэ заулэхэ къаухышт. Икыгъе ильэсүм ыкэм заводыр ашыгъеу къагъэхэр къыдагъэхыжы ыки республикам имызакъо, Урсын ичыпээ зэфшхъафхэм ащащэ.

— Пынджыр федэ къызылыкырэ культурэу щит. Пынджлэжкынам республикам зыкыщегъээтижыгъэним

АР-м и Лышхъэу
Тхакуущынэ Аслын
пынджлэжкынам нахь
зыкыщыпильхэ Тхэхутэмкье
районам тыгъуасэ щигъагъ.
АР-м мэкъу-мэшымкэ
иминистрэу Юрий Петровыр,
Тхэхутэмкье район
администрацием ипашэу
Шхъэлэхъо Азмэт игъусагъэх.

пае ишыклагъэр зэкэ тэшлэ. Ильэс къэс алэжкырэ гектар пчагъэми, къирахырэми зэрахахорэр нэрылтэгъу. Ау джыри ащ тукыщууцуунэу щигъэл. Советскэ лъэхъанам республикам щашгыгъэм тыкэхъан фае, — къыуагъ Тхакуущынэ Аслын.

Нэужым пынджлэжкынамкэ мэхьян эшхо зиэ Шапсыгъэ псыбуытыпээ зэтэргээлэхэр АР-м и Лышхъэ

къуагъэ. Ёофхэр зынэсигъэр зэригээлэгъу.

Федеральнэ целевой программэм къыдыхэлтийгъэу 2008-рэ ильэсүм къыщегъэжьагъэу ар ашы, миллиардитум клахъэу пэлхъанэу агъенафэ. Къэклээ ильэсүм ар аухынэу рахуухъэ. Мыгъэ тэфэндэгээ 250-р къатлупшигъахау ёофшэнхэр зэшуахых. Ильэсүкээр къимыхъээ аухынам пае чэши мафи юф ашлэ. 2017-м миллиони 138-рэ къатлупшийнэу щигъ. Ар аухымэ, пынджымэ районам щашлэрэм зэхапшлэу хагъэхъонэу агъенафэ.

— Мы объектын ишын социальнэ мэхъянэшхо и. Федеральнэ бюджетын къихэхыгъэ ахъцэу къытфатлупшигъэрэхэгээ ар тэшлэ. Подрядчикэу ылээхэд илэгъэм иофтшэн тэрээзэу зэрээхимишшэрэм къыхэхыгъэ зэблэтхуугъ. Уахътэу къытфагъэуцугъэм ехулпээ пшээрэлхэр зэшохыгъэнхэ фае, — къыуагъ Тхакуущынэ Аслын.

Гумэкыгъоу яэхэм защигъэгъозагъ

АР-м и Лышхъэу Тхакуущынэ Аслын Сирием къикыжыгъэ тильэпкэгъухэу Пэнхэс щигъэсүхэрэм адэжэ тыгъуасэ щигъагъ. Яофхэм язытет зэригъэшлэгъ, гумэкыгъоу яэхэм защигъэгъозагъ.

Пэнхэс унэ 25-рэ ащафагъэ-үүцгү. Унэгьо 16 ахэмэ ачэхважыгъ, къэнэжыгъи 8-мэ унэктоц гъэцэкэжынхэр арашылпэх. Ащ нэмикэу унэ лъэкэо 13 агъэчыгъ, уних къащэфыгъ. Зэкэмкы Сирием къикыжыгъэ нэбгыри 152-рэ Пэнхэс щэпсэу. Къэлэцыкы 20-р гурт еджацлээм, 4-р къэлэцыкы 1ыгъыпээ маклох.

Зэо зээцуцужым къыхэкыжыгъэхэу, ятэжъ пашъэхэм ячыгу къэзигъээжыгъэхэм Адыгэим рэхъатныгъэ зэрэшга-

гъотыгъэр Тхакуущынэ Аслын къырахыгъ. Яунэ къагъээжыгъэм фэдэу республикам исхэр къазэралгэгээхэй, ящыкэгъэ 16-рэгээр зэрахагъэхэрэй ыкы янэпльэгъу зеримыкыхэрэм апае зэрафэразэхэм АР-м и Лышхъэ щагъэгъозагъ. Мы чылпээм апэрэу къэтэсэжыгъэхэм ащищэу Чэтэо Сами иунагуу Тхакуущынэ Аслынрагъэблэгъагъ, адигэ шхын зэфшхъафхэр къыпагъохыгъэх.

Адыгэим къэзигъээжыгъэ-

хэрэм урсынбэр ильэсүрэ зэраагаагъэр Тхакуущынэ Аслын къыхигъэшыгъ. Ёофхэр зэхэфыгъе хуущт. Район адми-

нээлтийгъу зэрафэхъущтхэр Тхакуущынэ Аслын къыуагъ.

Къэзигъээжыгъэхэр зыщыпсэурэ чылпээм зеушомбгүү, ахэм гъэстиньхээ шхуантэр, электричествэр ангээсигъэным үүж зэритыгхэм, къэлэцыкы-хэр зыщыдэггүштхэм игъэпсэүни зэшохыгъэ зэрэхуущтыйн ыки бзылтфыгъэхэр зыщдэнхэ альэхышт унэ зэраагаагъэтоштыйнхэр ахэр щагъэгъозагъэх.

— Заом шүкүхэхыгъэгъиль, къиньбэ шульэгъуугъэ. Шууицээлээ-псэүкэ нахыншу шыгъэным тывиль. Гумэкыгъоу шүзэрихылэхэрэр къашуло, амалэу тиэмкэ 16-рэгээр тишигъэхуут. Мэкъумэц хызметын республикам зыщушомбгүү. Хатэхэр шүшлэхэу, чыгхэр жуугъэтэхъэхэу, бывымхэр шүхъухэмэ, ишуагъэ къышокышт, — къыуагъ Тхакуущынэ Аслын.

**Нэкүбгъор
зыгъэхъазыгъэр
ДЕЛЭКЬО Анет.**
Сурэтхэр А. Гусевым тирихыгъэх.

нистрацием ипашэ ар ыпшээрильхъажыгъ.

Анах гумэкыгъоу щигъаэр ыкы зизшохын нахь къин къызылыкырэ къэзигъээжыгъэхэм ягъэпсын ыки ахэм гражданствэ ятыгъэнир ары. Амалэу щигъэмкэ

«Хъисапым нахъ предмет псынкэ щыэр»

«Адыгэхэм хы-
сапымкІэ бзы-
льфыгъэ кІэ-
лэеѓэдже Іаззу
къахэкІыгъэр
бэп» Сломэ, сы-
хэукъонэн шио-
ши. Ны-тыхэ-
ми, ригъаджэх-

рэми, ЙофзыдишІхэрэми аш шІэнныгъэ куухэр зэриІхэр, егъеджакІэм зэрэфэк'улаир агукІэ аштагъэу, зыщІэ Йугъэу узыІукІэнштыр макІэ. Ахэм ашыщ Адыгэ республикэ гимназирем хьисапымкІэ икІэлэ-
егъаджэу Къоджэшъэо Къырымсад.

Мы еджаплэм ар зыгутыр ильээс 43-рэ хүргээ, гээсэнгэйм зыщылажаарэр мы ильээс еджехүум ильээс 50 хүшт, кызынхүргээр ильээс 70-рэ непэ мэхьу. Ау итеплээкээ ныбжыык, бзылхфыгээ 1э псынк1эл-лъэпсынк, жыгыбор джыри кье-клошыныгээп, иакыыл чан, зеклүжкээ зэхэль.

Лъехъянам Быжь Сыхатбый директорыгь), Кырыымсад Урысаем ишчихүүцэ анах лъаплэр тэфэу ылтыгыг ыкы пащэм къельзегүг тхылхээр ыгэхъязырынхэу. Аш тетээ «УФ-м изаслуженэ к1элэгэгадж» зыфиорэ щитхүүцээр кыифаусыгяаг. Щитху фал1еу щитэп, кыифағтэшьуашэрээр ежь имыза-

шэгье сабыири хысапым зэрищэфыищтгэхэр. А лъэхьа фэбгээсэн плъэкшищт», — elo ным дэгьюо еджэгэе калэхэм кэлэгэйджэм. балл makъ къахынышь. къа

Аще пэпложын щылэп, «ебгье-шлэшт» ытуагъэмэ, ригъешлэшт.

Щыңынгъэм цыфым уасээзығышыр лъэнкъуабэм зэхъокыныгъэ зерафэхъуыгъэм тъесеныйгъэм илофи ашиухъанылъекынгъэр. Аш тызынэсым, къелэгъяджэр къэгумэкыгъ.

— Гүхээкүр шлэнгэйм уасуу
ратырэм лъэшэу кызыэрэш-
клагъэр ары. Кілэеджаком
ышлэрэ-ымышлэрэм ны-тыхэр
пыльхэп, оценкэ дэгьу илэн
фае. Ар тэрээзэп, — elo кілэ-
егъаджэм.

Мы аужырэ ильэс зыбгүү-
пшым зэпымьюу күлээгэдэжэ-
хэми, авшъэрэ еджэлтэ анахь-
дэгүхэми яващэхэм ЕГЭ-м
еджаплэм илоф къызээшигъэ-
къуағъэу алтытэ. Ау Кырым-
сад ежь иеплыйкэ ил.

— Егъэджэн Ioфыр ЕГЭ-р
арэп зэшьизгъакъорэр, цыиф-
хэм ашт eklopIakIэу фырялэр

зэрищэфыщтыгъэхэр. А лъэхъа ным дэгъоу еджэгъэ клалэхэм балл маклэ къахынышь. Къа

балл Макея Квальяныша, Квальяныша Кломи, Къэмыйкоми хьоу еджакан гъэм анахь баллыбэ Къыхын шылькыщыгъ. Ашт гъесэнгъээн ыуасэ лъэшэу къыригъэыхыгъ къелэеъаджэм имэхьани къыншигъэкъялгъ. Ар лъэшэу шъяхкала. Ау джыри къесэложы, камен рэхэмкъэ алтыппъэхэу. Россобран

реконструкциях, а также в зоне надзора комиссииехэр къын гъаклохэу зыргэгжжэйм юфын нэмэйг хүргүэ. Сэри сыгуклыштагъэ. Кіэлэеджаклохэу дэгтэй оюу еджагъэхэм непэ баллыг бэ къахы, зыфээхэд еджаплан хэм ачхэхьэх.

ЕГЭ-мкэ кіләеджактохэр бъяшынхеу щытәп, таубытта гъэ хэльэу дэгьоу еджэрэм уштынья дэгьоу ыкун ыльзэ кыщт. Щынгызэм зэкірэ щызэхыгъ. «Авшэрэ еджаплэхэм специалист дэгүхэр къатупшыхэрэп», ало зыхыкіе «ахэм ачлахъэхэрэм шынгызикъу ялэпышь ары» сэло.

Ильэс 50-кің үзэклеләбжым, кіләләгъеджә училищыр къуухи, хыһушо Шапсыгъеу къызызыштыхугъем (Агуй-Шапсыгъе) зеттәзәжым икүаудажә пәмыйчыжъеу ермәлхәр зыщыпсәурәм селоу 4 ая Гунайка зыфилорәм агъекуягъ. Еджапләм Наумов ылъекъуацїәу а лъехъаным директор иларъ. Апэрә мафәм шырешшә ныбжыккәм иурокхәм зекләми, уроки 5-м, ар ачләсигъ. Урокхәм ауж кіләләгъаджәхәр къытугъойхи, «зыфәдә къэмыхугъе кіләләгъаджә къытфәкъоу, зэреколлектив ишүаугъеу ренәу ельытә. Урысхәм зәралоу, цыиф «скромнәу» щыт.

Ильэс 43-ү мы еджапләм зышылажъэрәм ильэс 20-рә директорым егъеджән-пұнныгъе һофымкі, етланә а цәр зәблакъуи научнә-методическе һофшәэнимкіә игуадзәу щытыгъ. Иофшәэн дәгъоу ығъәцәккәләр, зәштихъон-зәбләхүн хәмьльтәү кіләләгъаджәхәм іәпшіләгу афэхъущтыгъ, цыхъе къыфашиштыгъ, ежыри шыыпкыагъе хэльәу иоф адишләгъ.

күағы, неуышырә мафәр зығе-
дәштүрә ашт фәдәхәр ары зэлты-
тыгъәхәр» арилогъагъ. Ныбжы-
кылә дәдагъәми, теубытәгъәшхо
хәлъәу шәңыгъә дәгъум методикә
тәрәзри голъәу урокхәр
зәритыгъәхәр лың хәкіотагъәм
ығъәшшәгъогъагъ.

Ашт фәдәу Кырымсад иурок

Ильес заулә хъугъәу а юфыр
ығъәцәккәжъырәп. Зымы һәнат-
тәр һынгыз, ашт һұмықыжын-
нәуи көлтәшүгъә, ау ежы фәеу
а лъәбеккүр ышығы. Джы шү-
ылъәгъурә хысапым идунаи щә-
лажъә, щышхъафит. Кырым-
сад хысапым нахъ предмет
псынкә щымыләу елтытә. «Сы-

Алд федеу көврүлүсөд иуроктыкіә зыгъэшілгөненү бә ыпэ кыкығызбәр. Ахэм ашыщ хын- сапымкә шлэнгъэләжк цэрилоу Мамый Казбек. Ар улъэ- kloklo купым хэтэу бзыльфы- гъэм иурокхэм зачіесым (а

ары, — elo кіләегъаджәм. — ЕГЭ-м изәхәцән мы аужыре ильәс зытпушым (камерәхәр за-гъезуцугъәхәм кыщегъәжъағъәу) eklonlaklәу фырыяләм фәдәу ап-рә ильәсым кыщегъәжъағъәу щытыгъәмә, ушәтынхәм уасеү афашиырәр нәмыйкыщтгъагъәз. Зәкіми ашлә апарә ильәси 7 — 8-м гъәцкіләнхәр аудито-рихәм къазәрачлахыщтыгъәхәр, къазәрафашыщтыгъәхәр, лъек зиәхәм препмет дәлчъ балхәр.

Кырымсад кіләеңгъеджылъаш, ау загъорә зэрэхью «сүйсизләшшүү, кіләеңдәккүү дәгүүхэр кысыштүү» ылорепти шишэнүүгъәхэмкіә хыбырдай, дәххери иклассхем къахәфәх. Анахь шиштә шләгъуаехэмдөңгөн егъеджакке къафегъоты. Я 7-рә классым хыисаптымкіә конференции шыззәхештэ. Сыгукум «сыд конференция хыисаптымкіә я 7-рә классым шыззәхеппүү шэн плъакыштыр?» сало. А

тэмэм ельтыгызь эзэм адрам
кызыуагъэр кыкыкимышотыкылы-
жьэу кіләләцкылухам кыауатэ.
Кіләләегъаджәм нахъ хъыбай-
хәмкә кырекъажъэ. Нахъ Ia-
зэм зэкіри кызырышотыкыләк,
адрәхәм кыхахъажъожын агъо-
тыштепышь, шіендыгъе дәгүхәр
зиәм кіяу кыылон кыигъоты-
щтышь, ар ауж кырекъанә. Аш
фәдә егъеджакіэр федеральнә
шәпхъякіләхәм кыдальтытэ. Ахәм
атетэу кіләләегъаджәм ильес
заулә хъугъяу lof ешіл.

Кырымсад урок пәпчىригъаджэхэрэм яупчы «Сыд урокым кіеу щышшылгъэр?» елошь. Кіаләхэм къаю. Дәгъю еджэхэрэм афәдәү адрәхәми къаю. Мәхъянә илән фәе къеклощ урокым уемыжәү непә ябгъешшылгъэмкә непә уяупчыным. Кіләләцүкүхэр зым зыр деілжынәу кіләләгъаджәм ейасәх. «Иләптыләгъу кіләләгъаджәхэр» классым исых. Ахэм язакъөп, «мыкіләләгъаджәхәри» кызыгурымышшылгъа хәм адәләхә ашлонгъу. Арын фәе урок ужым сабыйхәр кызызылкылхәу, зәрэгъэбүрсырхәээ коридорым къызылытаемыхъа хәрәр — зәупчыжыхъых зәлелажыхъ.

Арэй щитми, күнэлэццыкүбэ зэрэс классым егээдэжэн тофшын нийр щызынхээпшэнүүр псынкэлэп. Арышь, кээ горэм ренеү ульыхуун фае. Нэхгырэ 32-рэ зэрэс я 8-рэ классым ызынын къю «5»-кээ еджэ. Дэлхийдээ Монголын ягбынтыгээми, агьеэцэктэн алдартайчилж.

— Геометриер программэм нахь 1эпэдэлэл ешы, ау ар ЕГЭ-м хэт. Геометрием ёщ ёнчидэгээр шыгьзэхэй, ахэр шьо зэмьлэгүжигт къэлэмкэ къабзэу къэухураэнгъэхэй кэ-

лэеджакло пэпчъ истол тель. Квадрат, прямоугольник, треугольник — ахэм ыкIы нэмыкI пкъыгъуабэхэм яхылIэгъэ теоремэхэр зэкIэри кIэлэцкIухэм ашIэ. Аштетэу сурэтшыгъеу урок пэпчъ апастьхъэ ильырэ фигу-рэхэм япхыгъе шэ-ныгъэхэр зэкIэри системэ хэлъэу къагурэло.

Кырымсад ри-
гъаджэхэрэп репе-
титорхэм адэжь кло-
хэрэп, ЕГЭ-р аты-
нымкаа аригаша-

ныңмкә ари ышаш-
рәр икъунәр ельытыр.
Ильесыбәкілә узәкіләбәжымә,
Къырымсадрә ишъхъегъусәү
Къоджәшъәо Айдәмырра Мын-
къуапә псәүпә афәхъугъ, унә-
гъо дахә щашлағъ. Айдәмыр
следователигъ, анахъ йоф къин-
хәр зәхифищтыгъәх. Ясабый-
хәр янә фәдәхәу хъисапым
фәщағъәхәу хъугъәх. Япшъа-
шъәу Маринә Адыгә республика-
ликә гимназиер дышъе ме-
далькілә къыуухыгъ, Адыгә къэ-
ралыгъо университеттәм дип-
лом плъыжъ иләу къычы-
кыгъ, шәненгъәхәмкілә кандидат,
Адыгә къэралыгъо уни-
верситеттәм идоцент, ашт да-
клоу гимназиеми компютер-
нә технологиехәмкілә щыреғъа-
джәх. Ыкъо Казбеки хъиса-
пымкілә факультеттәр къыуухыгъ,
МВД-м исистемә щыләжъагъ.
Ашт шъәуиплә епли, ахәр ны-
жъымкілә гушшоғъошхох. Икъо-
рәлъфхәм ежъ арипсәсырә на-
сыпышко яләу, яхъяр ылъе-
гъунар. Къырымсал фатало-

СИХЪУ Гощнагъу.

ЗЭО МЭШІУАЕМ ИПЧЭГУ ИТЫГЪ

Ильес къинхэр, тхъамыклагъохэр мызэу, мытюо тихгэгъэгу зээчигъях, ильес пчагъехэм тицьифхэм пкіентіпсыкіз зэуагъекігэ мыйкур пийхэм зэрапхью лъэхъанхэр къекуагъ.

Егъашэм зыпкъ рагъеуцожынным игугъапіэ щымылэ фэдэу тицсэулэхэр зэхакүтэштигъях, агъестыштыгъях, зэшхъя-зафэ ашыщтыгъях. Цынклюи, ини, нэжъ-ижки гуегъу афырмылэу аукыщтыгъях, пальэштигъях. Анах зэо хыльзэу, жъалымэу, лыгъача-зэу — зыфэдэ къемыхъу-зэу щыагъэр Хэгъэгу зэошкоу 1941 — 1945-рэ ильесхэм къыташылгагъэр арэу алтытэ. А зэошкор чэш-зымэфэ 1480-рэ куагъе.

Заор къызежъэгъе апэрэ мэфэ дэдэм хэгъэгур къууху-мэнэу зэуапіэм къогъагъэмэ ашыщыгъ Тэхъутэмкыуа щыщ ильес 25-рэ зыныбжыгъе Акігъу Адышэс Нашхъо ыкъор.

Акігъу Нашхъо мэкуммэшы-шэ унагъоу Тэхъутэмкыуа дэсигъэмэ ашыщыгъ. Ишхъэгъусэрэ ежыррэ юфшэн зэхэдэ ямылэу лажъештигъях, аш-даклоу яльфыгъехэм япун-лэжын мэхъанэшо ратыштыгъ. Сыд фэдэ лъэныкыокъ яса-быхъэм щысэ афэхүщтигъях. «Чыр цынээз къауфэ, кла-лэр цыклизэ агъасэ» зыфилорэ адыгэ гушыгъжыр ашыгъупшэу уахтэ къыхэкыгъе.

Непэ сыйызтегущыгъаштыр зэшхъэгъусхэм якілэ пүгье шыагъоу, Хэгъэгу зэошкоу ив-теранэу, къэлэ-лъыхъужьэу Стalinград къезухуумагъеу, танк взводым икомандиргыгъу Акігъу Адышэс ары. Хэгъэгу зэошхоми, мамыр ильесхэм гъэхъэгъэшхор ашыышыгъе тэхъутэмкыокъо къалэу Акігъу зэшхъэгъусхэм апүгъэр къызыхъугъер ильесишишэ хуугъе.

1942-рэ ильесым ионыгъо мазэ я 29-рэ танковэ корпу-сэу Акігъу Адышэс ивзвод я 62-рэ Армием хэтэу Стalinград икъеухуумэн хэлэжьагъ. Тидзэхэм Ворошиловскэ лагерим зыщагъэпыти,

мэфэ 11-рэ пыир ыпекіэ къылъамыгъекуатэу зэтыра-жэгъагъ. Нэжым а чыпэл «Мамаев курганкэ» еджагъях. Мыш иуухапіэ дэжэ танкхэр окопхэм агадъеуцогъагъ. «Зы лъэбекъукіэ шыукъызакімькы!» — джары унашво щыагъагъ. Зэолі пэпчэл лыхъужынгъэшко хэлъэу ар ыгъэцэгагъ. Нэужым пыир селоу Варвовкэ нэс зэклифагъ.

Заор аухи Адышэс псаоу якъуаджэ къызакіжым, Стalinград щыкюгъэ хууль-шлажхэм ашыщхэр, ельэхүхэти, ибынхэм, игүнэгъухэм, иныб-дажгъухэм къираагъе-атэшты-

ми улагъэхэми апылтыгъэхэп. Хъадэхэм акылу итхэу, куохъаур ашхъариххэу къаклоштыгъех. Чыгум іспетэгъеуцапіэ имылэжым фэдэу танкхэр жу-гъэу къецуахъоштыгъех, лъэс-сыдзэр ахэм аклэлэпхъэгъагъ, ошоогур самолетхэм зэлъау-пыцагъэу мэзэхагъ...

Зэпыу имылэу пыим самолетхэм типитапіхэм бомбэхэр къатырадзэштыгъех. Нэмыцидзэхэр Мамай йашхъэмкэ къикыгъэхэу къэлэ пчэгум къеклиштыгъех. Мэфэ 15-рэ зэлпымыу заор зэкло ужым Адышэс ивзвод щыщэу къэнэжыгъагъэр зы нэбгырэ нылэп, адрэхэр улгэгъагъех е аукыгъагъех. Юфыр аш тетигъэми, ашыщ гори къызакіклюагъ. Зы ма-фэм къыкюцл фашистхэр го-гогыу 12-рэ тиехэм къажэх-хъэхэу къыхэкыгъ — ары къэс ахэр зэклифагъыщтигъех. Мы зэошхом Адышэс алэрэу къы-щау-эгъагъ, ау ичылпэ къы-кыгъагъэп.

Зыфэдэ къэмыхъугъе зэо-лыгъечьешхом лыгъэу щызэ-

гъех. Ежь а лыгъечьэ зэошху нэбгырэ мин пчагъагъ зыхэкодагъэм къытегущыгъ-енэ ныр игопагъэп. Игукъекыжхэр загъорэ зэпүүштигъэх, ыгу къызэхахъэштигъ, ёшхъэ дыригъэзэкыщтигъ, ёшхъэ ынэгү кэлпэлэнхэу фэягъэп, ынэпсхэр ыгъэбильтигъэх. Іэсэ-ласэу ёшхъэ къахаплъети, «шүуинасып къыубытгыгъ а бэлхъыр зэршумыльгэгүүрэй» ынэхэрээ зэ-пишхээ, къэбарыр лыгъеку-тэштигъ: «Хъашхуурэл фэдэу хуугъагъэх нэмыцхэр, на-хыбэрэмкэ утэшугъагъэхэу, яакыл ямье-жьэу. Укыгъэхэ-

рахъагъэр къыдальти, Адышэс ивзвод хэтхэм зэкэми медальхэр, орденхэр къаратыгъагъ. Танк взводым икомандиргыгъу Акігъу Адышэс Жъоғъо Плъыжым иорден къыфагъэшьошгэгъ. Госпиталым къызыч-латхыкыж ужым Акігъу я 5-рэ танковэ Армием я 25-рэ бригадэ взводым икомандиргээ атъекуагъ ыкыл ишъэ-рэйхэр зэрифэшьашу ыгъэцэлклюагъ. А заом Адышэс ятлонэрэу хыльзэу щау-гъагъ. Госпиталым къыщээзгэгъагъ. Лыхъужынгъэу зэрихъагъэм пае медалэу «За отвагу» зыфилорэ къыратыгъагъ.

ХҮҮЩТ ЩЭБАН.

Шуагъэ къэзытыре зэука-гъу

Адыгэ республикэ гимназиу «Урысыем иеджэлэ анах дэгъу 500-м» ахахъэрэм икілэеджаклохэм хыкыум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэлорышланлэу Адыгейм щылэм ипащэу Дмитрий Лабазовыр айкагъ.

Аш ляпсэ фэхъугъэр хыкыум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэлорышланлэу Адыгейм щылэм и Обществен-нэ совет изэхэсигъу илгээм унашью щашыгъэр ары. Гъэлорышланлэмкэ мыш фэдэ зэ-лиу-къэгъухэр хэбзэшу хуугъе

ыкыи ахэм язэхэшэн анахэу зэралхырэр къулыкъум иофшэн зэлъягъэшлэгъенир, студентхэмрэ республикэм итеджаклохэм якілэеджаклохэм-рэ яфитынгъехэм ашыгъэгъозэгъэнхэр ары.

Республикэм ихыкыум при-

став шхъялэу Д. Лабазовым гимназилем икілэеджаклохэм къафиотагъэх зипэшэ къулыкъум ишъэрильхэр. Клэлэцы-клюхэм ашгъэшлэгъонэу хыкыум приставым ипащэ едэгъэх ыкыи упчэлхэр ратыгъэх.

Клэлэеджаклохэм ашыщхэм къулыкъум икъэбар апэрэу зэхахыгъэу къычлекыгъ ыкыи ар-

нэрилтэгъу афашыным фэш-къулыкъушланлэм хабзэу чэл-льыр гъэптигэйнэмкэ ихэ-ушхъафыкыгъэ отдел иофшэн, бэнаклохэм я Уры-сые союз изаслуженнэ тренерэу Къэлэшшэо Аскар мастер-класс къытыгъ.

Шуагъэ къэзытыре зэдэгү-щылэм ипресс-къулыкъу

1943-рэ ильесым бэдзэ-огъум и 12-м Адышэс ылэ иль взводыр уцугъуито атакэ ыщагъыкыи фашистэу къажэххэхъа-гъэхэр, утын лъэшхэр арахы-хээ зэклифагъыгъэх. Псэзлэу Сторожевоим нэмыцхэр дафы-хэ зэхэм, ежь итанк исэу пыим изы танк онтэгъу, топи-тлы, минометиту, пулемет «нэ-бгыуиту» пулеметчикхэр зэ-рягъусхэу зэхикъутагъэх, нэ-мыц нэбгырэ 55-рэ зэхиука-хагъ.

Іэпэлесэнгъэшхорэ къулай-ныгъэрэ хэлъэу взводыр зэрэ-ээрищаагъэм, пшээрлыгъу фашыгъэхэр щытху хэлъэу зэри-гъэцэлклюагъэм ыкыл лъхъужь-ныгъэу къыхэфагъэхэм алае Быракъ Плъыжым иорден Адышэс къыфагъэшьошнэгъагъ. 1943-рэ ильесым гъэтхапэм и 18-м тидзэхэм шхъафит ашы-жыгъэгъэ къалэу Белгород икілэхэр нэмыцхэм аштэ-жыгъагъагъ. Пыим гүхэлышхо-хэр мы къалэм фыриагъ: мыш икынхэш, Курскэ ыштэн ихын-сапыгъ. Пыим мэзэ заулэрэ къалэр ыыгыгъигъ. А уахтэм къыкюцл нэмыцхэм къалэр пы-тэлпэ шыпкъе ашыгъагъ, танкхэм ыкыл лъсэйдзэхэм апэ-шүүклю пэриохъубэхэр агъэ-ууцугъагъ. Юфыр аш тетми, ти-зэоліхэр пхъашэу пыим жэхэхъагъэх, къалэр шхъафит ашыжыгъагъагъ. Украинаим ит селоу Лыско зыфалорэм дэжэ Акігъу Адышэс хыльзэу къы-щаули эзагъагъ.

1945-рэ ильесым мэкьюогъу мазэм икілэхэм Адышэс дээм къыхагъэхыкы ядэх къекло-жыгъигъ. Аш ылж бэ темышлэу къыщагъ, шхъэгъусэу фэхъу-гъэ Аминэт Тэхъутэмкыуа щыщ, цыф шырыт, ильесил еджаклэер къулыгъигъ, цыфы-шу, юфылэкошху. Бухгалтер курсхэм ашеджи, тъысыжын-нэу игъо къысыфэ исэнэхьат-кэло ышыгъигъ. Ишхъэгъусэ къинэ ылтэгъу-гъэр ышэштигъ, лъэшэу фэсакыщтигъ. Адышэс юф ымьшлэу бэрэ щы-сыгъэп, улгээхэм загъорэ «зы-къырагъашэштигъэми», юфым егуу-гъэштигъигъ. Щэ зафодым иди-ректорыгъ, къоджэ Советым, райтопым япэшагъ. Цыф хя-лэлэу, гүкэгъушхо хэлъэу щы-тигъ. 1979-рэ ильесым мэ-лытэфэгъум идунаи ыхъожыгъигъ.

ХҮҮЩТ ЩЭБАН.

зэрадишыгъэм фэш Адыгэ республикэ гимназилем ипащэу Кыкы Нуриет ирэзэнгъэ гу-щылэм ирээдэхэр пигъохыгъэх АР-м ихыкыум пристав шхъялэ.

Хыкыум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэлорышланлэу Адыгейм щылэм ипресс-къулыкъу

Кандидатын хэдзынхэмкээ ифонд ахъщэу къихъагъэмрэ ар зэригъэфедагъэмрэ яхылэгъэ кээух финанс отчетыр

САЛОВ Евгений Иван ыкъор

Урысые Федерации и Федеральна Зэлукэ и Къэралыгъо Думэ
идепутатхэм яхэдзын

Адыгэ Республикэр (Адыгеир)

Сомэ

Финанс отчетым исатыр		Сатырэм ишифр	Ахъщэр зыфэдизир	Къэзыгъэ- наф
1		2	3	4
1	Хэдзынхэмкээ фондым пстэумки мылькоу къихъагъэр	10	549231,00	
1.1	Хэдзынхэмкээ фондым изэхэцэн пае зэрагъэнэфэгъэ шыкэм тетэу ахъщэу къаэкэхъагъэр	20	549231,00	
1.1.1	Политикэ партием /политикэ партием ирегион къутамэ/ кандидатын иунэе мыльку	30	0,00	
1.1.2	Къэзыгъэлэгъогъэ политикэ партием кандидатын ахъщэу къыфыхигъэкыгъэр	40	549231,00	
1.1.3	Цыфхэм ятынхэр	50	0,00	
1.1.4	Юридическэ лицэхэм ятынхэр	60	0,00	
1.2	2014-рэ ильэсэм мэзаем и 22-м аштэгъэ Федеральна законэу N 20-рэ зытетым ия 71-рэ статья ия 2-рэ, ия 4-рэ, ия 8-рэ Iаххэм, 2002-рэ ильэсэм мэкьюгъум и 12-м аштэгъэ Федеральна законэу N 67-рэ зытетым ия 58-рэ статья ия 6-рэ пункт адиштэу хэдзынхэмкээ фондым мылькоу къихъагъэр	70	0,00	
1.2.1	Политикэ партием /политикэ партием ирегион къутамэ/ кандидатын иунэе мыльку /къэзыгъэлэгъогъэ политикэ партием кандидатын ахъщэу къыфыхигъэкыгъэр	80	0,00	
1.2.2	Цыфхэм ямыльку	90	0,00	
1.2.3	Юридическэ лицэм имыльку	100	0,00	
2.	Хэдзынхэмкээ фондым щыщэу пстэумки ахъщэу къафырагъэгъэзэжыгъэр	110	0,00	
2.1	Федеральна бюджетым мылькоу агъэкъягъэр	120	0,00	
2.2	Шапхъэу щылэхэр аукъозэ къаулыгъэ ахъщэу зэрагъэгъэзэжыгъэр	130	0,00	
2.2.1	Ахъщэ зытын фимытхэм е ахъщэр зератыгъэр къэзыуушыхъатырэ тхылъим ищыкэгъэ къэбархэр изымытхагъэхэм мылькоу къафызэклагъэкложыгъэр	140	0,00	
2.2.2	Юридическэ лицэхэу ахъщэ зытын фимытхэм е ахъщэр зератыгъэр къэзыуушыхъатырэ тхылъим ищыкэгъэ къэбархэр изымытхагъэхэм мылькоу къафызэклагъэкложыгъэр	150	0,00	
2.2.3	Шэпхъэ анахь лъагэм шъхъадэкэгъэ къаэкэхъэгъэ мылькоу афызэклагъэкложыгъэр	160	0,00	
2.3	Зэрагъэнэфэгъэ шыкэм тетэу къаэкэхъэгъэ ахъщэу зэрагъэгъэзэжыгъэр	170	0,00	
3.	Пстэумки ахъщэу агъэфедагъэр	180	545131,00	
3.1	Хэдзаклохэм ялэпекладэхэм яуљоин пэуягъэхъагъэр	190	0,00	
3.1.1	Хэдзаклохэм ялэпекладэхэм яуљоин къыхагъэлэжыагъэхэм аратыгъэ ахъщэр	200	0,00	
3.2	Телерадиокъэтынхэр зэхээзыщэрэ организациехэр къызфагъэфедэхээ, хэдзынхэм япэшорыгъэшь агитации пэуягъэхъагъэр	210	0,00	
3.3	Чээзу-чээзыу къыдагъэкырэ тедээгъухэм яредакциехэр къызфагъэфедэхээ, хэдзынхэм япэшорыгъэшь агитации пэуягъэхъагъэр	220	34650,00	
3.4	Хаутырэ ыкыл нэмийк агитационнэ материалхэм якыыдэгъэкынрэ ялэкэгъэхъанрэ атырагъэкодагъэр	230	480481,00	
3.5	Цыфхэр жуугъэу зыхэлэжыэрэ юфтхъабзэхэм язэхэцэн пэуягъэхъагъэр	240	0,00	
3.6	Информационнэ, консультационнэ нэшанэ зилэ юфтшэнхэм (фэло-фашизэм) атырагъэкодагъэр	250	0,00	
3.7	Зээзгыныгъэхэм атетэу юридическэ лицэхэм е Урысые Федерации игражданхэм нэмийк юфтшэнхэм (фэло-фашизэм) афагъэцклагъэхэм апэуягъэхъагъэр	260	30000,00	
3.8	Хэдзынхэм яхыгъэу нэмийк хъардажу ашыгъэхэр	270	0,00	
4	Хэдзынхэмкээ фондым рагъэхъэгъэ мылькум тельтигэгъэу амыгъэфедэгъэ ахъщэу аш къинэжыгъэр зэрагошыгъэр	280	4100,00	
5	Отчетыр затыгъэ мафэм ехъулэу фондым мылькоу къинэгъагъэр (банкын къаритырэ справкэмкэ ар къагъэшынкъэжы)	290	0,00	

Кандидатын хэдзынхэмкээ ифонд ахьщэу къихъагъэмрэ ар зэригъэфедагъэмрэ яхъылэгъэ кээух финанс отчетыр

ОГИЕНКО Денис Сергей ыкъор

Яблэнэрэ зэүгъэкэгъумкэ Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэүккэ
и Къэралыгъо Думэ идепутатхэм яхэдзын

Адыгэ Республикэр (Адыгеир)

Сомэ

Финанс отчетым исатыр		Сатырэм ишифр	Ахьщэр зыфэдизир	Къэзыгъэ- наф
1		2	3	4
1	Хэдзынхэмкээ фондым пстэумкли мылькоу къихъагъэр	10	300000,00	
1.1	Хэдзынхэмкээ фондым изэхэцэн пае зэрагъэнэфэгъэ шыккэм тетэу ахьщэу къаэкэхъагъэр	20	300000,00	
1.1.1	Политикэ партием /политикэ партием ирэгийн къутамэ/ кандидатын иунэе мыльку	30	0,00	
1.1.2	Къэзыгъэлэгъогъэ политикэ партием кандидатын ахьщэу къыфыхигъэкыгъэр	40	300000,00	
1.1.3	Цыфхэм ятынхэр	50	0,00	
1.1.4	Юридическэ лицэхэм ятынхэр	60	0,00	
1.2	2014-рэ ильэсэм мэзаем и 22-рэ аштэгъэ Федеральнэ законэ N 20-р зытетым ия 71-рэ статья ия 2-рэ, ия 4-рэ, ия 8-рэ Iаххэм, 2002-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 12-рэ аштэгъэ Федеральнэ законэ N 67-р зытетым ия 58-рэ статья ия 6-рэ пункт адиштэу хэдзынхэмкээ фондым мылькоу къихъагъэр	70	0,00	
1.2.1	Политикэ партием /политикэ партием ирэгийн къутамэ/ кандидатын иунэе мыльку /къэзыгъэлэгъогъэ политикэ партием кандидатын ахьщэу къыфыхигъэкыгъэр	80	0,00	
1.2.2	Цыфхэм ямыльку	90	0,00	
1.2.3	Юридическэ лицэм имыльку	100	0,00	
2	Хэдзынхэмкээ фондым щыщэу пстэумкли ахьщэу къафырагъэгъэзэжыгъэр	110	0,00	
2.1	Федеральнэ бюджетым мылькоу агъэклягъэр	120	0,00	
2.2	Шапхъэу щылэхэр аукъозэ къаулыгъэ ахьщэу зэрагъэгъэзэжыгъэр	130	0,00	
2.2.1	Ахьщэ зытын фимытхэм е ахьщэр зэрэтигъэр къэзыушыхъатырэ тхылъым ишыккэгъэ къэбархэр изымытхагъэхэм мылькоу къафызэклагъэклюжыгъэр	140	0,00	
2.2.2	Юридическэ лицэхэу ахьщэ зытын фимытхэм е ахьщэр зэрэтигъэр къэзыушыхъатырэ тхылъым ишыккэгъэ къэбархэр изымытхагъэхэм мылькоу къафызэклагъэклюжыгъэр	150	0,00	
2.2.3	Шэпхъэ анахь лъагэм шъхъадэккэу къаэкэхъэгъэ мылькоу афызэклагъэклюжыгъэр	160	0,00	
2.3	Зэрагъэнэфэгъэ шыккэм тетэу къаэкэхъэгъэ ахьщэу зэрагъэгъэзэжыгъэр	170	0,00	
3.	Пстэумкли ахьщэу агъэфедагъэр	180	235000,00	
3.1	Хэдзаклохэм ялэпэкладзэхэм яугъоин пэуагъэхъагъэр	190	0,00	
3.1.1	Хэдзаклохэм ялэпэкладзэхэм яугъоин къыхагъэлэжьагъэхэм аратыгъэ ахьщэр	200	0,00	
3.2	Телерадиокъэтынхэр зэхээзыщэрэ организациехэр къызфагъэфедэхээ, хэдзынхэм япэшорыгъэшь агитации пэуагъэхъагъэр	210	0,00	
3.3	Чэзыу-чэзыу къыдагъэкырэ тедзэгъухэм яредакциехэр къызфагъэфедэхээ, хэдзынхэм япэшорыгъэшь агитации пэуагъэхъагъэр	220	0,00	
3.4	Хаутырэ ыкы нэмыхи агитационнэ материалхэм якыдэгъэкынрэ ялэккэхъянрэ атырагъэкодагъэр	230	235000,00	
3.5	Цыфхэр жуугъэу зыхэлэжьэрэ Iофхабзэхэм язэхэцэн пэуагъэхъагъэр	240	0,00	
3.6	Информационнэ, консультационнэ нэшанэ зиэ Iофшэнхэм (фэло-фашизэм) атырагъэкодагъэр	250	0,00	
3.7	Зээгъыныгъэхэм атетэу юридическэ лицэхэм е Урысые Федерацием и гажданхэм нэмыхи Iофшэнхэм (фэло-фашизэм) афагъэцэкагъэхэм азэуагъэхъагъэр	260	0,00	
3.8	Хэдзынхэм яхыгъэу нэмыхи хъарджеу ашыгъэхэр	270	0,00	
4	Хэдзынхэмкээ фондым рагъэхъэгъэ мылькум тельтигъэу амьгъэфедэгъэ ахьщэу аш къинэжынгъэр зэрагощыгъэр	280	65000,00	
5	Отчетыр затыгъэ мафэм ехъулэу фондым мылькоу къинэгъагъэр (банкын къаритырэ справкэмкээ ар къагъэшынкъэжы)	290	0,00	

ПАТРИОТИЧЕСКЭ ШУНЫГЪЭМРЭ ЩЫЭНГЪЭМРЭ

ШЫПКЪЭНЫГЪЭР ШЭЖЬЫМ КЫЩЕЖЬЭ

Кушъхъэфэчъэ спортым пыщагъэу, зекю йофыгъохэм апильэу Александр Норко ныбжыкіхэм япатриотическэ шуныгъэ, шэжьым зыкъегъээтэгъэнам ахэлажэ. Адыгэ кэлэеэгъэджэ коллежэу Андырхое Хъусен ыцэ зыхырэм таатыгъасэ зэукигъу гъашэгъон щыкуагъ.

— Хэгъэгу зэошхом пыйхэр юнзэхакъутэхи, Текноныгъэр ти Уэшыгъэ Клаачихэм кызыэрэшыдахыгъэм мэхъэнэ ин етэти, — кылуагъ Александр Норко.

— Москва е нэмикі къэлэшхоудэсэу цыфхэм уахмыххэ зыхъукі, тарихыр икъо зэбгээшэн плъекицтэп. Телевидением икъэгъэлэгъонхэм, гупчэ гъэзэтхэм кыхаутыхэрэм уягупсэфилэнэр тэрэзэйлон. Гум кьео шылыкъэм кэрычыгъэ къэбархэр зэлтыиескі амалхэм аща-тэфедэу кызыэрэхэкъирэр.

зекю зыдэкоштыр зэблихъоу кыххэгыгъэм, мурадэу зыфишыжыгъэм фэшылыкъагъ. Цыфхэм алыкіштыгъ, Урысыем фэгъэхыгъэ хүгъэ-шлагъэхэр къафиуатэштыгъэх. А. Норко зэрильтиэрэмкі, СССР хэгъэгушхуо тиаагъэм, Урысые Федерациим ятарихъ макъеу зышэрэ нэбгырабэм алыкіштыгъ.

— Хэгъэгу зэошхом тиаахылхэр хэлэжьагъэх, — зэдэгүүшэгъур лъегъекуагъ А. Норко. — Фашистхэм хүнкігъэ йофыгъоу зэрхьэштыгъэр тарихым хэкло-

Сурэтхэр Адыгэ кэлэеэгъэджэ коллежым кышыгъолхыгъ.

кеуагъ А. Норко. — Цыфхэр рэхъатэу щылех, гүфэбэнгыгъэ ахэльэу кыспэгъокыгъэх. Мыекъуапэ сшогъэшэгъон. Къалэм зыщицпэхъанэу игоо сифагъэп. Ареу щитми, Адыгэ кэлэеэгъэджэ коллежым ошэ-дэмшишэу сывкъэ-кыуагъэп. Лыхъужым ыцэ еджаплэм зэрихырэр сэшэ.

хигъэшырэр мамыр посукэр дгээльэпин зэрэфаэр ары.

Коллежым щеджэу Хъ. Андырхуаум ыцлекі агъэнэфэгъэ стипендиер кызыэрэтире Юлия Лагажан, Адыгэ Республикаим истиендине зыфагъэшъошэгъэ Ольга Лучшевам Советскэ Союзым и Лыхъужхъэу, кэлэеэгъэджэ еджаплэм щеджагъэхэу Андырхое Хъусен, Нэхзэ Даутэ, Ацумыжь Айдэмым, Бжыхъекъо Къымчэрье, апэрэ адигэ бзылфыгъэу самолетым исэу фашист техаклохэм язэогъэ Бэгъувъякъо Лелэ къатагуущыягъэх.

Лыхъужхъэр егъэшээр щысэу ныбжыкіхэм зэрэштхэм Шэуджэн Анжелэ иеплъыкхэр кырьоллагъэх, егъэджэнэ зэрээхашэрэм хъаклэр щигъэгъозагъ.

— Мыекъуапэ щисиэгъэ зэу-кэгъум, шэжьым ишылыкъапэ эзрагъашэ ашлонгъо ныбжыкіхэм упчлабэ кызыэрэсатыгъэм сагъэгушхуагъ, — кылуагъ А. Норко. — Кэлэеэгъэджэ коллежым СССР-м и Лыхъужхъэм ямыжъобгъухэр кызыщизэуахыгъэх, ахэр дахэу гъэпсигъэх. Зэхшаклохэм сафэрэз.

...Кушъхъэфачъэмкі дунайр къэпкүхъаны йоф кызыэрэйлон. А. Норко ашльэрэ еджаплэм кынхыгъ, исэнхъяктээ рэхъатэу лэжъэн ылъэкъыцт, ау ыгукэ ар зывидэжъырэп. Заом кэзигъэстыхъэрэм, лъэпкэ зэшхъякхэм, тинахыжь лъаплэхэм тарихъ тьюгоу къаклугъэр зыгъэцыкъу, бырсырхэр кытээшишылэ зышлонгъохэм гукэ апэуцужы. Щыснэгъэм кызыщихыгъэ гъогумрыкігъожырэп. Иунагъо кынхъякъэрэ зышигъэгъупшэрэп...

Гыгу маф, Александр! Уигхэлтышхъэр Тхъэм кыбдэгъэхуу.

Икъалэ кыщиублагъ

Санкт-Петербург щыпсэурэ А. Норко гыгу чыжъэ кушъхъэфачъэмкі тэхъагъ. 2014-рэ ильэсүм Урысыем ишьольтырхэм зашигъээвзэн имурадэу Владивосток, фэшхъаф къалэхэм анэсигъ. Кыгъэзэжъын имурадыгъ, ау чыыэ зэрэхъуугъэм фэшл Китай, нэмикі къэралхэм якуре тьюгухэм атхъагъ.

Вьетнам, Сингапур, нэмикіхэм ашылагъ. Ом изытет епхыгъэу

кіэнэу сыфаеп. Мамырэу ты-зэрэпсэурэм лъапсэ фэхъугъэр цыфхэм ашлэн феа.

Кавказ имамыр

А. Норко изэфхэхыссыжхэм къащыхигъэштыгъ Урысыем икъэлэшхохэм ашыщхэм Кавказ шольтырим ишылекі-псекүе кырыкъуагъэр икъо зэрамышээр. Бырсырхэр къитаджэхэу, лъэпкъхэм язэфыщыткіхэм щынагъохэр къапкырыкъихэу алтыгъ.

— Налщык, Пятигорскэ, Ставрополь, нэмикіхэм сащылагъ, —

Лыхъужхъэр ялъаплэх

Кэлэеэгъэджэ коллежым ипащэ игуадэхэу Терчыкъо Лидиэрэ Шэуджэн Анжелэрэ зэхэшэн йофыгъохэм афэгъэзагъэху А. Норко гүшүэгъу фэхъугъэх. Студентхэм упчлабэ къатыгъ. Европэм, Азием якъэралхэр зэригъапшхээз, Урысыем узэрэштихъун пльэкъытгъэхэм нахыбэрэ татагушилэн феау хъаклэм ылъытагъ. Португалием, Испанием, фэшхъафхэм къащилтэгъугъэхэм къа-

зэржээрэ зышигъэгъупшэрэп...

Гыгу маф, Александр! Уигхэлтышхъэр Тхъэм кыбдэгъэхуу.

ФУТБОЛ. ПРЕМЬЕР-КУПЫР

Дышъэм фэбанэрэр лъэкъуатэ

Урысые Федерациим футболымкі изэнэкъокуу хэлэжъэрэ командэхэу Премьер-купым хэтхэм я 11-рэ ешлэгъухэр ялагъэх. Зэукигъухэр зэраухыгъэхэр зэтэгъапшэ.

КІэууххэр

«Крылья Советов» — «Арсенал» — 1:1, «Томь» — «Анжи» — 0:3, «Уфа» — «Ростов» — 0:0, «Урал» — «Спартак» — 0:1, «Локомотив» — ЦСКА — 1:0, «Краснодар» — «Амкар» — 1:0, «Зенит» — «Оренбург» — 1:0.

ЧыпIэхэр зэтэгъапшэх

1. «Спартак» — 25

2. «Зенит» — 25
3. ЦСКА — 21
4. «Краснодар» — 19
5. «Терек» — 18
6. «Ростов» — 17
7. «Амкар» — 17
8. «Анжи» — 16
9. «Уфа» — 13
10. «Рубин» — 12
11. «Локомотив» — 12
12. «Урал» — 9
13. «Арсенал» — 9
14. «Томь» — 8
15. «Оренбург» — 7
16. «Крылья Советов» — 7.

Я 12-рэ зэукигъухэр

- 29.10.16
«Амкар» — «Ростов», 15:30
«Спартак» — ЦСКА — 18:00
30.10.
«Урал» — «Терек», 12:00
«Арсенал» — «Уфа», 14:30
«Зенит» — «Томь», 17:00
«Анжи» — «Краснодар», 19:30
31.10
«Оренбург» — «Крылья Советов», 17:00
«Рубин» — «Локомотив», 19:30

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи кызыдзы-
гъэкъырэр:
Адыгэ Республи-
кэм лъэпкъ
ЮфхэмкIэ, Йэкъыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адиряIэ
зэпхынгъэхэмкIэ
ыкIи къебар
жъугъэм иамал-
хэмкIэ и Комитет
Адрессыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зыдзышыэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъяIэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкъыж зы-
хырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерациим
хэутын ЮфхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлты-
IэсикIи амалхэмкIэ
и Министрствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэроры-
шапI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутиыр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗекIэмкIи
пчъагъэр
3674
Индексхэр
52161
52162
Зак. 599

Хэутынм
узшыкIэтхэнэу щыт
уахтэр
Сыхытэр 18.00
Зыщаутиыр
уахтэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шхъяIэм
иапшъэрилхъэр
зыгъэцакIэрэр
МэшлIэкъо С. А.
Пшъэдэкъыж
зыхырэ
секретары
ЖакIэмыкъо
А. З.

